

Dilek ATLI

Eğitim

“Sarı patatese alternatif olan ve besin değeri 10 kat daha fazla olan mor patates Hamidiye MTAL’inde üretiliyor. Her yıl Eylül-Eküm ayında yaklaşık 50-60 ton mahsül ile Türkiye ve dünyadan pek çok işletme Hamidiye’nin mor patatesine talip oluyor...”

Gelecek tarım öğrencilerinin omuzunda yükseliyor

Türkiye’nin eğitim ve ekonomisinin gözbebeği olan tarım ve hayvancılık, teknoloji ve inovasyon alanındaki gelişmelerle eski imajından sıyrılıp geleceğin meslekleri arasında yerini aldı. 130 yıllık geçmişiyle tarım, gıda, hayvancılık alanlarında kesintisiz eğitim veren Bursa Osmangazi Hamidiye MTAL, MEB tarafından hem ‘proje okulu’, hem de ‘AR-GE okulu’ olarak 2021-22 eğitim-öğretim sezonunu karşılıyor. Okul Müdürü Ali Cihan, adından söz ettiren proje ve uygulamalarla Bursa Hamidiye MTAL’nin tarım ve hayvancılık alanında teknolojiyi kucaklayan bir eğitim merkezi olarak geleceğin seçkin ve üreten nesillerini yetiştirdiğini söylüyor.

Bursa Osmangazi Hamidiye Meslek Teknik Anadolu Lisesi Müdürü
Ali CİHAN

Günümüzde hızla gelişmekte olan teknoloji, inovasyon, sanayi ve hizmet sektörlerinin yanı sıra geleceğin yıldız meslekleri arasında gösterilen, ülkelerin ve toplumların öncelikli ihtiyaçlarını akılcı ve yenilikçi çözümlerle karşılayacak olan tarımcılık, hayvancılık ve gıda araştırmacılığı-geliştirmeciliği ilerleyen yıllarda adeta aranan kan olacağını şimdiden gözler önüne seriyor.

Tam da bu dönemde tarım, gıda teknolojileri, hayvan sağlığı ve yetiştiriciliği, laboratuvar hizmetleri gibi ana dalları kapsayan eğitimleriyle dikkat çeken tarım meslek ve teknik liseleri arasından 130 yıllık geçmişi ve projeleriyle sıyrılan Bursa Hamidiye Meslek Teknik Anadolu Lisesi, hem 2019-20 eğitim-öğretim yılından bugüne 'Proje Okulu', hem de 2021 Mart ayı itibarıyla 'AR-GE (Araştırma-Geliştirme) Okulu' olarak gençleri geleceğe hazırlıyor.

Hamidiye Ziraat Mektebi adıyla 1891'de kurulan, günümüzdeki adıyla Bursa Osmangazi Hamidiye Meslek Teknik Anadolu

Lisesi (MTAL) olarak her yıl onlarca mezun veren eğitim yuvası, uzayıp giden tarlaları, çok çeşitli ekolojik yaşamı, serbest beslenen hayvanları ve baharın ilk ışıklarıyla kuşların, Ağustos Böceklerinin huzur veren sesiyle Bursa'nın gözbebeği okullarından biri.

Bursa Osmangazi Hamidiye Meslek Teknik Anadolu Lisesi Müdürü Ali Cihan, Sultan II. Abdülhamid tarafından 1891 yılında 26 bin dönüm üzerinde

hizmet vermeye başlayan ve bugün 463 dönüm arazide eğitim-öğretim yaşamını sürdüren okulun Bursa'nın eğitim yaşamının geleceğe doğru atan kalbi olduğunu belirterek, "Bakanlığımız rüştünü ispatlamış, projeleriyle öne çıkan, tarihi geçmiş olan ve başarılı mezun veren okulları 'proje okulu' olarak belirlerken ayrıca Türkiye genelinde 44 okulu da AR-GE merkezi olarak ilan etti. Marmara Bölgesi'nde tek, Türkiye'de ise üç tarım okulundan biri olan Bursa Hamidiye MTAL, 'proje okulu' olmasının yanı sıra 'AR-GE Okulu' olarak da eğitim-öğretim yapıyor" diyor.

İLK AR-GE PROJESİ: AKILLI ZİRAAT ROBOTU

AR-GE Okulu olmanın önem ve amacına değinen Okul Müdürü Cihan, "Tarım üzerine sanayisi gelişmiş bir büyükşehir olan Bursa'nın şehir merkezinde bulunan okulumuz, Uludağ Üniversitesi ile işbirliği çerçevesinde çalışmalar yürütmekte. Bunun yanı sıra bu yıl Bursa Teknik Üniversitesi ile de işbirliği protokolü imzalayacağız. 130 yıldır tarım üzerine kesintisiz eğitim veren bir kurum olarak arazimizin verimliliği, uygunluğu bakımından önemliyiz. AR-GE merkezi olarak projeler geliştirmek ve bunları uygulamak imkanımız genişliyor. Bu kapsamda ilk olarak iki proje geliştireceğiz. İlki Ağustos ayında tamamlanan Akıllı Ziraat Robotu

Projesi, diğeri de Otonom Sera Projesi. Seracılık, elbette yapılıyor. Otonom sistemlerle kendi kendini yönetebilen ve anlık verileri merkeze sunan bir 'akıllı sera' tasarımı. Doğru ürün alabilmek için çiftçi serayı yönetmiyor, sera çiftçiyi yönetiyor bu sistemle. Ekim-Kasım aylarında sebze fidesi ve peyzaj süs bitkileri üretmeye başlayacağız" diye konuşuyor.

Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyut Öğrenme Genel Müdürü
Sabahattin DÜLGER

DÜLGER: 'TOPRAK BİLİNCİ TARIM EĞİTİMİYLE MÜMKÜN'

Tüm sektörlerin içinde bulunduğu değişim ve dönüşüm süreçlerinin tarım alanı için de geçerli olduğunu vurgulayan eski Bursa İl Milli Eğitim Müdürü Sabahattin Dülger, bu sürecin etkili bir şekilde yürütülmesi için gençlerinin varlığının önemine dikkati çekti. Gençlerin yaşanabilir dünyanın devamı için doğayı ve tarımı keşfederek toprak bilincini kazanmalarının tarım eğitimiyle mümkün olacağını belirten Dülger, "Okulumuz bu misyonu yerine getirmek için tüm imkânlarını seferber etmiştir. Bünyesinde kurulan ve kendi alanında, ulusal çapta faaliyet gösteren sayılı birimlerden olan ARGE Merkezi'yle de geleneğin gelecekle buluşturulması için köprü vazifesi görüyor" diyor. eski Bursa Milli Eğitim Müdürü Dülger, sözlerine şunları ekliyor:

"Aynı zamanda Bakanlığımız ile TOBB ve TOBB ETÜ arasında imzalanan iş birliği protokolü kapsamında 'proje okulu' statüsünde bulunan ve Bursa Ticaret Borsası'nın da güçlü destekleriyle sektör iş birliklerini güçlendirdiğimiz okulumuzda, kısa vadede 'üretim' odaklı çalışmalara ağırlık verdik ve ciddi bir mesafe kat ettik. Gelecek hedeflerimiz çerçevesinde, Bakanlığımızın liderliğinde, okulumuzun

“teknolojik tarım lisesi” odağında yapılandırılmasına yönelik planlamalarımızı yaptık ve çalışmalarımıza başladık. İnanıyorum ki Sultan Abdulhamid Han’ın emaneti olan okulumuz, bu çalışmalarımız neticesinde ülkemiz için de yeniden “model” bir kurum haline gelecek.”

Sarı patatese alternatif olan ve besin değeri 10 kat daha fazla olan mor patates Hamidiye MTAL’inde üretiliyor. Her yıl Eylül-Eküm ayında yaklaşık 50-60 ton mahsül ile Türkiye ve dünyadan pek çok işletme Hamidiye’nin mor patatesine talip oluyor. Cips firmalarının gözdesi olan mor patatesin

dünyadan firmalara ithalatı içinse kollar çoktan sıvandı. Okul Müdürü Ali Cihan, karbonhidrat, mineral, vitamin değerleri bakımından zengin olan mor patatesin 30 dönümlük arazide ekili olduğunu belirterek, “Ana vatanı Güney Amerika olan mor patatestenverimli ve yüksek kalitede ürün alacağımız kanaatine vardık. Bunun üzerine zengin içeriğe sahip mor patatesi üretmeye karar verdik. Çok değerli bir ürün olduğu için tohumunu bulmak zor oluyor. Yüzde 40’lık bir kısmını tohum olarak da değerlendireceğiz. Böylece 30 dönümlük ekim alanını gelecek yıllarda 60 dönüme çıkarmayı hedefliyoruz” şeklinde konuştu.

HAMİDİYE MTAL KÜLTÜR BİNASI RESTORASYONU BİTTİ

Lahana, mısır, ayçiçeği, kekik, lavanta, karabaş otu üretiminin yapıldığı Bursa Osmangazi Hamidiye MTAL arazisinde ayrıca hayvancılık eğitimleri için de serbest gezen küçükbaş hayvan ve tavuk beslemesi ve bakımı yapılıyor. Öğrenci pansiyonu, laboratuvar, derslik ve yeni yapılan atölyelerin bulunduğu geniş alanda bir de Hamiye MTAL’nin kültür merkezi olarak kullanılacak bir binasının da restorasyon çalışmaları tamamlandı. Müze,

konferans salonu, kütüphane ve fuaye alanı olarak hizmet verecek bina Bursa mimarisine uygun olarak yenilendi. Müdür Cihan yenilenen bina ile ilgili şunları söyledi:

“Okulun kuruluşuna ve özüne uygun bir şekilde bu binamızın yaşamını sürdürmesi kanaatindeyiz. Okulumuz yalnızca ortaöğretim düzeyinde ziraat eğitimi veren bir okul misyonunun ötesinde yaşayan bir kurum olarak yetiştirici ve çiftçi eğitimleri de düzenliyor. Bu bakımdan çalıştay ve seminer organizasyonlarının yanı sıra konser ve tiyatro gibi sanat etkinliklerinin de gerçekleştiği bir kültür merkezi de olarak binamız hizmet verecek.”

TARIMDA KALİTE İÇİN ÖĞRENCİLER SANAT VE KÜLTÜRLE BULUŞMALI”

Tüm bunların yanı sıra yenileme çalışmaları Hamidiye MTAL'nin diğer eğitim binasında da devam ediyor. Laboratuvarların bulunduğu binaya müzik ve görsel sanatlar atölyeleri gibi yeni alanlar ekleniyor. Bu atölyelere çok önem verdiklerinin altını çizen Müdür Ali Cihan, “ Öğrencilerin motivasyonunu sadece eğitim-öğretim müfredatı ve çalışmalarıyla değil, kültür ve sanat etkinlikleri ile de sağlanır. İyi yetiştirilmiş, kendini terbiye etmiş, estetik duyguya sahip gençler okulumuzdan mezun olursa onların yetiştirdiği üründe de kalite ve estetiği sağlar. Ürünün en güzelini, en sürdürülebilir

ve en kalitelisini üretmeyi hedefleyen, sadece kar marjını göz önünde bulundurmayan saygın, ahlaklı üreticiler yetiştirmek istiyoruz” diye anlatıyor.

“GELECEĞİN MESLEKLERİ BURADAN MEZUN ÖĞRENCİLERE EMANET”

Gelecekte tarımcılık, hayvancılık, gıdacılık gibi mesleklerin öncelikli olarak tercih edileceğini vurgulayan Okul Müdürü Ali Cihan, ‘Dünya artık yüzyılda bir değil, on yılda bir çağ atlıyor’ diyerek tarımın teknoloji ile buluşmasının önemine değiniyor. Tarımdaki gelişmelere dikkati çeken Cihan,

şunlara vurgu yapıyor:

“Tarım ve hayvancılık, geçmiş kuşaklarda emek gücü yoğun ama kazancı az meslekler arasında görülüyordu. Teknolojiden uzak, doğal ve zorlu bir yaşam tarzı olarak talebi az bir sektörken bugün tarım ve hayvancılık, iş makinelerinin gelişmesi, otonom sistemlerin devreye girmesi ve tarımın teknoloji ile birlikte sürdürülebilir etki ve kazanç yaratmasıyla mesleğe bakış değişti. Teknoloji ve makine odaklı üretimin merkeze alınmasının yanı sıra doğal afetler, pandemi, gıda bilinçlenmesi ve gıda güvenliği gibi konuların etkisi ve önemiyle bu

meslek son 10 yılda daha da gelişti. Pek çok işletme ve holding tarıma yöneldi. Özellikle organik tarım patlama yaşadı. Endüstriyel üretim, vahşi üretim yalnızca ürünü satma üzerine bir politika götüğü için bugün organik tarım, besin değerleri, doğa saygı, üretim ahlakı ve ürünün yetiştirilmesindeki doğallık nedenleriyle ön plana çıktı. Bu doğrultuda sosyal medya, iletişim araçları sayesinde tüketiciler, tercihlerinde değişikliğe gittiler. Sağlıklı gıda, ucuz gıda değil. Böylece tarım sektörü de eskiye göre daha kazançlı alanlar kendine bulabiliyor. Yalnızca bu konuda markalaşma konusunda eksiklikleri gidermek gerekiyor. Hollanda, tarımda dünya lideri ve ekonomilerde ilk 10'a giren bir ülke. Hollanda, Bulgaristan'ın üçte birini kiralarak bugün tarım faaliyetlerini sürdürüyor. Basında Türkiye ve Afrika ülkelerinde de toprak kiraladığımızı okuduk. Özetle toprak artık değerli. Yalnızca doğru üretimi yapabilmek önemli. Bunun için de seçkin bir ziraat eğitimi almak gerekiyor. Bu, akademik eğitimle pekiştirildiğinde ise meslekte fark yaratan, mesleği ileriye taşıyan ve bilimsellik içeren üretimin kapıları açılacaktır.”

YOĞUNLAŞTIRILMIŞ STAJLA GÜÇLENDİRİLEN EĞİTİM

Bursa Osmangazi Hamidiye MTAL'de öğrenciler aldıkları kapsamlı eğitim-öğretimin yanı sıra bu yıl yoğunlaştırılmış staj programıyla sektörü deneyimleme şansı da buluyor. 10'uncu sınıfta stajı başlayan öğrenciler, 2021-22 eğitim-öğretim yılında Nisan ayından başlayarak Ekim ayına kadar

tam zamanlı tüm sezon staj eğitimi görecekler. Mutfakta işi öğrenme fırsatı bulan Hamidiye MTAL öğrencileri 11'inci sınıfta ise yeni bir stajla eğitimlerine devam edecekler. Yükseköğretim sınavına hazırlanacak öğrenciler de Mart-Nisan ayında biten yoğunlaştırılmış staj programları sayesinde yaklaşık iki ila iki buçuk ay boyunca sınava hazırlanmak için süre kazanacaklar. Turizm meslek liselerinde uygulanan bu yöntemin MEB'e yazdıkları bir raporla bu yıl itibariyle tarım meslek liselerinde de uygulanmaya başlayacağını söyleyen Cihan, 'Tarım ve hayvancılık bölümlerinde eğitim-öğretim gören öğrencilerimiz önde gelen firmalarda kendi alanlarında yoğunlaştırılmış uygulamalı stajla daha güçlendirilen bir eğitim alma imkanı yakalayacak. Sektörde tecrübe kazanma şansı bulan öğrencilerimiz böylece kendi alanlarında istihdam edilecekler" diyor.

ANAOKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLER HAMİDİYE MTAL'DA TARIMLA TANIŞACAK

2021-22 eğitim-öğretim yılında yaklaşık 550-600 öğrenci sayısıyla yeni eğitim sezonuna başlayacaklarını ifade eden Hamidiye MTAL Müdürü Ali Cihan, anaokulu, ilkokul ve ortaokul seviyesi öğrencileri bu yıl okullarında konuk etmek, onlara seviyelerine uygun olarak tarımcılıkla ilgili bilgi vermek istediklerini de söylüyor. Bunu bu yılın projeleri arasında hayata geçireceklerini belirten Cihan, sözlerine şunları ekliyor:

“Tüm okulların gezelim-görelim anlayışından farklı olarak bizimle iletişime geçip projelerle daha

küçük yaştaki çocuklarımızı okulumuzla tanıştırmalarını, şu an hazırlıkları süren ve yeni eğitim-öğretim yılına yetişecek olan tarlalarımızdaki atölyelerde deneylerle toprak, bitki, üretim hakkında deneyler, uygulamalar yapmalarını hedefliyoruz. Küçük yaşta bilgiyi daha çabuk ve büyük merakla alan çocuklarımızı buradaki ekolojik hayatla buluşturmak istiyoruz. Böylece inşa ettiğimiz kamelya sınıfı ve atölyelerde minik öğrenciler ekolojik tarım ile ilgili ilk keşiflerini yapacaklar. Bu yeni atölyelerde çömlek kap, ahşap ürün üretimi ve akıllı tarım uygulama-

ları öğrenecekler. Bu atölyelerin yer aldığı bölümde havuz ve su değirmeni bulunuyor. Bu kısımda ayrıca bir dere oluşturarak birlikçilik için miniklere aileleriyle yaşayacakları deneyimler sunacağız. Birlik tutmak için anne babalarıyla gelecek çocuklar bir gece çadır

kampı yapabilecek. Okullara açık olacak yıllık programlarda hafta içi ya da hafta sonu küçük yaşta öğrenciler gelip tarım ve hayvancılıkla ilgili bilinçlenme, öğrenme ve doğayla bütünleşme şansı bulacaklar.”